

Allsvenskans rekordskytta – av Jimmy Lindahl

Två spelare har gjort sju mål i en och samma allsvenska match. Det är Arne Hjertsson för Malmö FF mot Halmstads BK i juni 1943 och Gunnar Nordahl för IFK Norrköping mot Landskrona BoIS i november 1944. Det är två spelare med skilda typer av karriärer som sammanfaller med den näst intill unika prestationen att i en match göra sju mål. Här är en kort presentation av spelarna bakom prestationen och de matcher prestationerna utfördes.

Arne Hjertsson föddes den 4 september 1918 och avled den 12 juni 1987, 68 år gammal. Han kom till Malmö FF från Malmö Södra BK som junior 1936 och debuterade i allsvenskan 30 maj 1937 mot Landskrona BoIS (b, 0-3). Han lyckades inte ta en ordinarie plats i Malmö FF:s A-lag och mer än ytterligare ett par allsvenska matcher den kaotiska våren 1940 tycktes det inte bli för Arne, som sedan representerade Malmö SK under ett par säsonger.

I juni 1943 fick han dock plötsligt chansen att göra allsvensk come back i stället för ordinarie centern Gustaf Nilsson. I sin blott fjärde allsvenska match sex år efter debuten kom dagen som skulle föra in Arne bland de spelare som finns i fotbollssveriges kollektiva medvetande.

1943-06-03 Malmö FF-Halmstads BK 12-0 (5-0)

Domare: Nils Holm, Göteborg inför 5.804 åskådare.

MFF: Helge Bengtsson; Hans Malmström, Erik Nilsson; Kjell Rosén, Sture Mårtensson, Kjell Hjertsson; Börje Persson, Börje Tapper, Arne Hjertsson, Carl-Erik Sandberg och Stellan Nilsson.

HBK: Ove Nilsson; Arne Andersson, Sture Roslund; Sune Peterson, Henry Nilsson, Gösta Karlsson; Gösta Göransson, Kjell-Åke Svensson, Åke Höög, Karl-Axel Bengtsson och Jan Östlund.

1-0 Arne Hjertsson (18), 2-0 Arne Hjertsson (24), 3-0 Arne Hjertsson (29), 4-0 Arne Hjertsson (36), 5-0 Börje Tapper (43), 6-0 Arne Hjertsson (57), 7-0 Börje Tapper (64), 8-0 Arne Hjertsson (67), 9-0 Arne Hjertsson (74), 10-0 Börje Persson (76), 11-0 Börje Persson (84) och 12-0 Kjell Rosén straff (85) sedan Gösta Karlsson ojust slagit omkull Stellan Nilsson inom straffområdet.

Malmö FF gladdade hemmapubliken i sin sista hemmamatch för säsongen genom att efter konstens alla regler utklassa Halmstads BK med 12-0 i en match där Halmstads forwards praktiskt taget inte avlossade ett enda rejält skott mot mål under hela matchen.

Malmölagets forwardskedja som i sina två senaste matcher gjort inte mindre än nio mål, hade trots detta inte funnit nåd inför lagledaren Eric Perssons ögon. Ordinarie centern Gustaf Nilsson hade fått lämna plats för reserven Arne Hjertsson, den tredje och äldste av brödratrio, och denne kom idag att framstå som en av allsvenskans rekordskytta genom tiderna.

Han gjorde egenhändigt sju mål och hade under första halvlek två hårda skott i stolparna, då målvakten var försatt ur spel. Inte bara som påpasslig målskytt dokumenterade han sig. Hans sätt att leda och fördela spelet och hans påpasslighet framför mål kontrasterade mot företrädaren. Som kedjan spelade idag måste det bli högt överbetyg till alla fem.

Med nätta, precisa passningar, omväxlande med långa branta bollar till yttrarna gjorde Malmöforwards bort Halmstadsförsvaret, och det verkade nästan kattens lek med råttan under senare delen av andra halvlek.

Ett lag spelar i regel så bra som motståndaren tillåter, och Halmstad tillät praktiskt taget allt.

Vissa bidragande orsaker bör dock framhållas. Sålunda blev centerhalven Henry Nilsson skadad efter 25 minuters spel. Han försökte ett slag som högerytter, men blev helt borta under andra halvlek. Även Erik Eriksson, ordinarie högerback saknades. Han har beslutat sig för att upphöra med fotboll, varför ledningen satt in reservlagets Arne Andersson.

Målvakten Nilsson kan inte direkt lastas för några av målen, men hans spel mellan stolparna var inte på något sätt övertygande.

Det fanns ingen taktik eller mening med försvarets spel, varför Malmöforwards kom igenom med största lätthet.

Halmstad försökte i andra halvlek hålla spelet uppe, men då kedjan ej fick något stöd bakifrån blev det mest spel på en planhalva, och under de sista tio minuterna spelade gästerna endast med nio man sedan även högerbacken Andersson skadats.

Arne Hjertsson spelade sedan även den avslutande matchen säsongen 1942-43 och var ordinarie i Malmö FF:s allsvenska lag hösten 1943. Våren 1944 blev det mer sporadiska framträdande, men totalt 14 matcher och 4 fyra mål under säsongen 1943-44 räckte till för att vara bland de elva som erhöll den första uppsättningen SM-guldmedaljer för Malmö FF. Sin sista allsvenska match spelade Arne mot AIK 29 maj 1944 (b, 2-1). I denna match, då Malmö FF definitivt säkrade seriesegern, var det för övrigt för första och enda gången tre bröder Hjertsson på banan samtidigt – Arne, Kjell och Sven. Arne fortsatte därefter sin karriär i IFK Malmö. Totalt spelade Arne Hjertsson 19 allsvenska matcher och gjorde 11 mål.

Gunnar Nordahl behöver väl egentligen ingen närmare presentation. Få svenska fotbollsspelare är även efter avslutad karriär mer välkända än Gunnar. Han föddes den 19 oktober 1921 och avled 73 år gammal den 15 september 1995. Han inledde sin karriär i Hörnefors IF i Västerbotten och flyttade 1940 till Degerfors, där han för Degerfors IF debuterade i allsvenskan med att göra ett mål (80 min) mot Gårda BK den 8 september 1940 (h, 2-1). 1944 flyttade Gunnar vidare till IFK Norrköping och han gjorde två mål när han debuterade för dem i allsvenskans fjärde omgång mot IF Elfsborg 20 augusti (h, 5-1). Senare samma höst spelades den match som refereras nedan. Det var Gunnars tionde allsvenska match för IFK Norrköping, och han inledde den första hösten för kamraterna med tio segermatcher och målskillnaden 40-7, varav 18 tillverkade mål för egen del. Sedan Sverige med Gunnar i en framträdande roll i laget vunnit OS-guld 1948 blev Gunnar samma vinter proffs i Italien, där ett framgångsrikt 1950-tal följde. Gunnar vann den allsvenska skytteligan fyra gånger och den italienska fem gånger. Han blev svensk mästare fyra gånger och italiensk ligamästare två gånger. Sin sista allsvenska match spelade Gunnar mot IF Elfsborg 7 november 1948 (b, 4-1), han gjorde sitt lags sista mål i matchen tio minuter innan slutsignalen. Totalt spelade Gunnar Nordahl 169 allsvenska matcher och gjorde 151 mål.

1944-11-12 IFK Norrköping-Landskrona BoIS 9-1 (6-0)

Domare: Wilhelm Svensson, Stockholm inför 3722 åskådare.

IFK: Torsten Lindberg; Oscar Holmqvist, Gösta Malm; Birger Rosengren, Einar Stéen, Lennart Wigren; Sven Person, Knut Nordahl, Gunnar Nordahl, Erik Holmqvist, Georg Ericson.

BoIS: Folke Lundqvist; Arne Nilsson, Erik Johansson; Erik Persson, Ernst Nordin, Arthur Karlsson; John Anderberg, Gunnar Anderberg, Nils Westergren, Allan Ek och Gunnar Dahlgren.

1-0 Erik Holmqvist 5 m, 2-0 Gunnar Nordahl 10 m, 3-0 Gunnar Nordahl 21 m, 4-0 Gunnar Nordahl 24 m, 5-0 Gunnar Nordahl 27 m, 6-0 Gunnar Nordahl 41 m, 7-0 Gunnar Nordahl 46 m, 8-0 Gunnar Nordahl 79 m, 9-0 Knut Nordahl 89 m och 9-1 Gunnar Anderberg 90 m.

Norrköpings trognaste fotbollsanhängare tackade säkert sin lyckliga ingivelse att de idag trotsade det eviga regnandet för att beskåda serieavslutningen mellan IFK Norrköping och Landskrona BoIS. Det blev en fotbollsupplevelse man sällan skådat. Så fascinerande och underbart givande var hela första halvlek, att folk bara applåderade och tjöt i ett. Det var knappast att man märkte hur regnet skvalade ner.

Nere på planen njöt man också. Norrköpingslaget byggde upp den ena praktkombinationen vackrare än den andra och främst märktes innertrion, som väl aldrig spelat en grannare fotboll än idag. Gunnar på centern var något av det mest utsökta man kan tänka sig. Han var oavlåtliga på språng, snabb som vinden i starten, och med en balans som en stridstank i grönsåpan gjorde han de mest fenomenala rundningar av randiga motståndare, genombrytningar, skallningar, dräpande skott och sju mål i följd.

Brodern Knut var stödet idag. Överallt fanns denne Knut, vars arbetsprestationer i första halvlek var något enastående. Så fort Knut hade bollen stack Gunnar blixtnabbt fram, och passningen kom säkert som amen i kyrkan.

Det säger en del om Knuts insats att Gunnar gjorde samtliga sina mål på förarbete av brodern! Det kan man tala om det perfekta samarbetet.

"Mulle" Holmqvist som gjorde 1-0 med ett svepande skott efter en grandios dragning var nog annars den som trivdes allra bäst i halkan. Han småtrippade, dribblade och briljerade med klacksparkar och andra högre finesser i detta svåra underlag.

I den andra halvleken blev det mera likt en match. Landskrona flyttade in Arthur Karlsson som centerhalv och spelade mera tillknäppt. Denna positionsförändring borde skåningarna genomfört tidigare då Nordin inte alls hängde med Nordahl i den första halvleken.

Norrköping hade 30 skott mot för 7 Landskrona, och vann hörnorna med 12-4. Med en mindre god målvakt än Folke Lundqvist konstateras att målsiffran hade sprungit upp i det dubbla. Lundqvist dök ofta upp med en överraskande parad och skickliga brytningar i kritiska ögonblick. Väl meriterade Erik Persson och Arthur Karlsson stred som lejon, men övermakten var för stor.

Strax efter 8-0 hade Gunnar ett vrålhårt skott i målställningen.

9-1 gjordes alldeles i slutsekunderna av Gunnar Anderberg och Torsten Lindberg var alldeles stelfrusen vid det laget, annars verkade bollen inte så svår.

Idrottsbladet avslutar med att konstatera att IFK Norrköping med gott samvete kunde äta middag i sin nya klubblokal vilken samma dag invigdes. Det fanns fotbollshabituéer som fällde en glädjetår i paus över det spel Norrköping presterat i första halvlek, och det beskrivs i Dagens Nyheter som ett knappast djärvt påstående att Norrköping presterade sitt bästa arbete, inte bara under året utan sedan sin tillblivelse under matchens första 45 minuter.

Noterbart är också att både Arnes och Gunnars fotbollskonster gick i arv till de allsvenska fotbollsarenorna. Arnes son Kenneth var allsvensk i Landskronas BoIS 1975-76 medan Gunnars son Thomas var allsvensk i Degerfors IF 1964 och i Örebro SK 1965-78.

I samband med Arne Hjerstssons målfyrverkeri kunde följande läsas i Dagens Nyheter den 4/6-1943

Det individuella målrekordet i en och samma match hölls på sin tid av Birger Danielsson, Djurgårdens "Birre-Dana" klämde in åtta mål mot Nyköping [19/10-1924 DIF-IFK Nyköping 11-0 i Östsvenskan]. Rekordet tangerades senare bl. a. av Frans "Ziska" Anderberg i Uddevalla [26/10-1924 IFK Uddevalla-Vänersborgs IF 15-0 i Västsvenskan] och Elis Renvall i Boxholm.

Nuvarande rekordet, som lyder på elva mål i en och samma match, hålls av centerforwarden Moberg i Fengersfors IF som slog Högsäter IF med 18-0 i Dalslandsserien den 13/10-1940 och av Axel Stenqvist, Alby BK som slog Krokoms SK i Nordvästra Uppsvenskan med 14-0 den 6/10-1940.

Det sammanlagda målrekordet härrör från matchen Järpens IF-Ånge SK i Nordvästra Uppsvenskan samma dag som Stenqvist gjorde sina elva mål.

Järpen vann då med 19-1. *Allison*

/ Uppsnappat av Red.